

10a. Text

In einer Woche hat Mihai eine Prüfung in Englischer Sprachwissenschaft. Er geht zu seinem Kommilitonen Georg. Sie lernen zusammen für die Prüfung. Georg zeigt Mihai ein Skriptum der Vorlesung. Er hat es von seiner Schwester. Vor ein paar Jahren hat sie auch Anglistik studiert. Mihai vergleicht Georgs Skriptum mit seinem :

„Ich glaube, dein Skriptum ist nicht mehr gültig. Der Professor hat dieses Jahr ein neues Skriptum veröffentlicht. Jemand hat mir gesagt, nur dieses Skriptum ist jetzt gültig.“

„Hast du dir das neue Skriptum gekauft ? ”

„Ja, ich habe es mir gekauft. Hier ist es. Ich habe es dreimal gelesen und ich kenne es fast auswendig.“

„Hast du die Bücher aus der Bibliographie gelesen ? ”

„Teilweise schon. Aber ein paar Bücher habe ich noch nicht gefunden.“

„Welche Bücher hast du nicht gefunden ? ”

„*Phonetics* und *The Study of Language*.“

„Diese habe ich. Ich gebe sie dir gern.“

„Danke, es ist sehr nett von dir.“

Jetzt machen sie sich an die Arbeit, denn sie haben beide alle notwendigen Bücher.

die Prüfung, en = examenul

die Sprache, n = limba

die Wissenschaft, en = știința

die Sprachwissenschaft, en = știința limbii, lingvistica

der Kommilitone, n, n = colegul de facultate

die Kommilitonin, nen = colega de facultate

zusammen = împreună

das Skriptum, s, en = textul unei conferințe, al unui curs ; scenariul

die Vorlesung, en = curs, prelegere

vergleichen, verglich, verglichen (h) = a compara

der Vergleich, s, e = comparație

gültig = valabil

der Professor, s, die Professoren = profesorul universitar

veröffentlichen, veröffentlichte, veröffentlicht (h) = a publica

nur = numai, doar

dreimal = de trei ori

auswendig = pe dinafară, pe de rost

die Bibliographie, n = bibliografia

teilweise = parțial
 finden, fand, gefunden (h) = a găsi
 welcher, welche, welches = care
 nett = drăguț, amabil
 sich (acuzativ) machen + an + acuzativ = a porni la ceva
 beide = amândoi
 notwendig = necesar

10b. Gramatică

Pronumele și adjectivul pronominal demonstrativ

În limba germană avem pronumele demonstrativ de apropiere **dieser** (*acesta*) și pronumele demonstrativ de depărtare **jener** (*acela*). Indiferent dacă sînt folosite ca pronume, adică în absența unui substantiv, înlocuindu-l, sau ca adjective, pe lângă un substantiv pe care îl determină, cele două pronume au aceleași forme, care primesc, în funcție de genul, numărul și cazul substantivului (determinat sau înlocuit), terminațiile articolului hotărît :

	<i>Masculin</i>	<i>Feminin</i>	<i>Neutru</i>	<i>Plural</i>
N.	<i>dieser</i> = acest / acesta	<i>diese</i> = această / aceasta	<i>dies(es)</i> = acest / acesta	<i>diese</i> = acești / aceștia ; aceste / acestea
G.	<i>dieses</i> = (al, a, ai, ale) acestui / acestuia	<i>dieser</i> = (al, a, ai, ale) acestei / acesteia	<i>dieses</i> = (al, a, ai, ale) acestui / acestuia	<i>dieser</i> = (al, a, ai, ale) acestor / acestora
D.	<i>diesem</i> = acestui / acestuia	<i>dieser</i> = acestei / acesteia	<i>diesem</i> = acestui / acestuia	<i>diesen</i> = acestor / acestora
A.	<i>diesen</i> = (pe) acest / acesta	<i>diese</i> = (pe) această / aceasta	<i>dies(es)</i> = (pe) acest / acesta	<i>diese</i> = (pe) acești / aceștia ; aceste / acestea

Dieser Kollege heißt Martin. (*Acest* coleg se numește Martin.)

Der Name *dieses* Kollegen ist Martin. (Numele *acestui* coleg este Martin.)

Ich helfe *diesem* Kollegen bei einem Projekt. (Eu îi ajut *acestui* coleg la un proiect.)

Ich kenne *diesen* Kollegen seit langem. (Îl cunosc *pe acest* coleg de mult timp.)

Diese Kollegin ist neu in der Firma. (*Această* colegă este nouă în firmă.)

Der Mann *dieser* Kollegin ist Rennfahrer. (Soțul *acestei* colege este pilot de curse.)

Er hat *dieser* Kollegin ein Paket gegeben. (El i-a dat *acestei* colege un pachet.)

Der Chef achtet *diese* Kollegin sehr. (Șeful o stimează mult *pe această* colegă.)

Dieses Mädchen heißt Elsa. (Această fată se numește Elsa.)

Die Eltern *dieses* Mädchens wohnen in der Nähe von uns. (Părinții *acestei* fete locuiesc în apropiere de noi.)

Er schenkt *diesem* Mädchen einen Ring. (El îi dăruiește un inel *acestei* fete.)

Kennst du *dieses* Mädchen? (O cunoști *pe această* fată?)

Diese Männer sind verheiratet. (Acești bărbați sînt însurați.)

Das Leben *dieser* Männer ist nicht einfach. (Viața *acestor* bărbați nu este simplă.)

Ihre Ehefrauen machen *diesen* Männern das Leben süß. (Soțiile *acestor* bărbați le fac viața dulce.)

Ich kenne *diese* Männer nicht so gut. (Nu îi cunosc atît de bine *pe acești* bărbați.)

	<i>Masculin</i>	<i>Feminin</i>	<i>Neutru</i>	<i>Plural</i>
N.	<i>jener</i> = acel / acela	<i>jene</i> = acea / aceea	<i>jenes</i> = acel / acela	<i>jene</i> = acei / aceia ; acele / acelea
G.	<i>jenes</i> = (al, a, ai, ale) acelu / aceluia	<i>jener</i> = (al, a, ai, ale) acelei / aceleia	<i>jenes</i> = (al, a, ai, ale) acelu / aceluia	<i>jener</i> = (al, a, ai, ale) acelor / acelora
D.	<i>jenem</i> = acelu / aceluia	<i>jener</i> = acelei / aceleia	<i>jenem</i> = acelu / aceluia	<i>jenen</i> = acelor / acelora
A.	<i>jenen</i> = (pe) acel / acela	<i>jene</i> = (pe) acea / aceea	<i>jenes</i> = (pe) acel / acela	<i>jene</i> = (pe) acei / aceia ; acele / acelea

Jener Freund wohnt am Rande der Stadt. (Acel prieten locuiește la marginea orașului.)

Die Wohnung *jenes* Freundes ist modern eingerichtet. (Locuința *acelui* prieten este amenajată modern.)

Wir gehen heute *zu jenem* Freund. (Mergem azi *la* prietenul *acela*. În germană: *zu* + *dativ*)

Wir haben *jenen* Freund seit langem nicht mehr besucht. (Nu l-am mai vizitat de mult *pe* prietenul *acela*.)

Jene Lehrerin ist streng. (Acea profesoară este severă.)

Die Lektionen *jener* Lehrerin sind interessant. (Lecțiile *acelei* profesoare sînt interesante.)

Die Studenten lernen viel *von jener* Lehrerin. (Studentii învață multe *de la* *aceea* profesoară. În germană: *von* + *dativ*)

Der Dekan ruft *jene* Lehrerin zu sich. (Decanul o cheamă *pe* *aceea* profesoară la el.)

Jenes Pferd ist krank. (Acel cal este bolnav.)

Das Leben *jenes* Pferdes ist in Gefahr. (Viața *acelui* cal este în pericol.)

Der Tierarzt gibt *jenem* Pferd eine Spritze. (Veterinarul îi dă *acelui* cal o injecție.)

Der Tierarzt wird *jenes* Pferd heilen. (Veterinarul îl va vindeca *pe* *acel* cal.)

Jene Kinder sind sehr laut. (*Acei* copii sînt foarte gălăgioși.)

Die Eltern *jener* Kinder sind immer beschäftigt. (Părinții *acelor* copii sînt întotdeauna ocupați.)

Wir werden *jenen* Kindern Bücher und CDs schenken. (Noi le vom dăruia *acelor* copii cărți și CD-uri.)

Wir haben *jene* Kinder ins Museum begleitet. (Noi i-am însoțit *pe acei* copii la muzeu.)

Dieser și *jener* pot fi folosite și ca pronume, adică fără substantiv :

Von den zwei Autos gefällt mir *dieses* besser als *jenes*. (Din cele două mașini îmi place mai mult *aceasta* decît *aceea*.)

Nicht alle Kugelschreiber / Kulis sind teuer. *Dieser* da zum Beispiel ist ganz billig, aber schreibt auch nicht so gut. (Nu toate pixurile sînt scumpe. *Acesta* de aici, de exemplu, este chiar ieftin, dar nici nu scrie așa de bine.)

Kauf dir *diese* Bluse nicht! *Jene* steht dir besser. (Nu-ți cumpăra bluza *aceasta*! *Aceea* îți stă mai bine.)

Tot ca pronume demonstrativ (*acela* / *acesta*) poate fi folosit și articolul hotărît neînsoțit de substantiv.

Der da ist mein bester Freund. (*Acela* de acolo este cel mai bun prieten al meu.)

Die da gefällt mir besser. (*Cea* de acolo îmi place mai mult.)

Das folosit ca pronume demonstrativ este invariabil, adică nu își schimbă forma în funcție de genul sau numărul substantivului înlocuit :

Das ist ihre Bluse. (*Aceasta* este bluza ei.)

Das sind unsere Exponate. (*Acestea* sînt exponatele noastre.)

Spre deosebire de articolul hotărît, pronumele demonstrativ *der*, *die*, *das* se pronunță accentuat.

Pronumele și adjectivul pronominal nehotărît

O altă categorie de părți de vorbire care însoțesc sau înlocuiesc substantivul este cea a pronumelor și adjectivelor pronominale nehotărîte. Caracteristica lor comună este că exprimă o semnificație generală sau nedeterminată. Cele mai frecvente sînt **jeder** (*fiecare*) cu pluralul **alle** (*toți*, *toate*), **man** (*tu generic*, „*omul*”), **etwas** (*ceva*), **nichts** (*nimic*), **alles** (*totul*), **jemand** (*cineva*), **niemand** (*nimeni*), **ein bisschen** / **ein wenig** (*un pic*, *puțin*), **ein paar** (*cîtiva*, *cîteva*), **einige** (*niște*).

Unele dintre aceste adjective și pronume sînt invariabile, adică nu își schimbă forma în funcție de gen, număr sau caz :

Er spricht *ein bisschen* Deutsch. (El vorbește *un pic* de germană.)

Das dauert nur *ein wenig*. (Asta durează numai *puțin*.)

Er kam zu mir mit *ein paar* Freunden. (El a venit la mine cu *cîțiva* prieteni.)

Einige (*cîțiva, cîteva*) are doar forme de plural : *einige* Freunde (*cîțiva* prieteni – nominativ și acuzativ), *einiger* Freunde (*a unor* prieteni – genitiv), *einigen* Freunden (*unor* prieteni – dativ).

Aceleași terminații le au și **beide** (*amîndoi, amîndouă*), **viele** (*mulți, multe*), **wenige** (*puțini, puține*) și **mehrere** (*mai mulți, mai multe*), care au de asemenea doar forme de plural.

Die Antworten *beider* Kandidaten sind richtig. (Răspunsurile *ambilor* candidați sînt corecte.)

Er hat *viele* Freunde in Wien, aber jetzt trifft er sich mit *wenigen*. (El are *mulți* prieteni în Viena, dar acum se întâlnește doar cu *puțini*.)

Er erledigt die Aufgabe mit Hilfe *mehrerer* Kollegen. (El îndeplinește sarcina cu ajutorul *mai multor* colegi.)

Man, jemand și *niemand* au doar forme de singular, cu terminații care corespund masculinului, deși nu transmit o informație legată de un gen anume :

Man, pronunțat neaccentuat (spre deosebire de substantivul *Mann*), este un pronume nehotărît ce corespunde unui subiect neprecizat, anonim („ei”, „lumea”), sau așa-numitului „*tu*” generic, care nu se referă, de fapt, la o persoană anume. Propozițiilor cu subiect *man* le corespund adesea, în limba română, propoziții cu verb reflexiv impersonal.

Man sagt, dass es regnen wird. (*Se spune* că va ploua.)

Man hat ihm allerlei Fragen gestellt. (*I-au pus / I s-au pus* tot felul de întrebări.)

Ohne Arbeit kommt *man* nicht weit. (Fără muncă nu ajungi departe.)

Formei de nominativ *man* îi corespund la dativ *einem* și la acuzativ *einen*, forme care provin de la pronumele nehotărît *einer* = *unul* :

Dativ : Er geht und sagt *einem* nicht wohin. (El pleacă și nu *îți* spune încotro.)

Acuzativ : Es ist unhöflich, *einen* nicht zu grüßen. (E nepolitic să nu saluți *lumea / pe cineva*.)

Jemand

Nominativ : *Jemand* muss ihm erklären, was sich gehört und was nicht. (*Cineva* trebuie să îi explice ce se cuvine și ce nu.)

Genitiv (rar, doar ca posibilitate teoretică) : Ohne *jemandes* Hilfe wirst du die Arbeit nicht beenden. (Fără ajutorul *cuiva* nu vei termina lucrul.)

Mai natural se spune : Ohne *fremde Hilfe*... (Fără ajutor din afară...)

Dativ : Hast du das *jemandem* gesagt ? (Ai spus *cuiva* asta ?)

Er spricht mit *jemandem*. (El vorbește cu *cineva*.)

Er hat das von *jemandem* gelernt. (El a învățat asta de la *cineva*.)

Acuzativ : Er wartet auf *jemanden*. (El așteaptă pe *cineva*.)

Niemand

Nominativ : *Niemand* meldet sich zu Wort. (*Nimeni* nu se anunță la cuvînt.)

Genitiv (rar, doar ca posibilitate teoretică) : *Niemandes* Antwort war richtig.

(Răspunsul *nimănui* nu a fost corect.) Mai naturală este varianta : *Niemand* hatte die richtige Antwort. (*Nimeni* nu avea răspunsul corect.)

Dativ : Er zeigt *niemandem* seine Zeichnungen. (El nu își arată *nimănui* desenele.)

Acuzațiv : Er möchte *niemanden* stören. (El nu ar dori să deranjeze *pe nimeni*.)

După **etwas**, **nichts**, dar și după **viel** (*mult / multe lucruri*) și **wenig** (*puțin / puține lucruri*), adjectivele se substantivizează : se scriu cu inițială majusculă și sînt terminate în **-es** la nominativ și acuzativ și în **-em** la dativ :

Er will dir *etwas Wichtiges* sagen. (El vrea să îți spună *ceva important*.)

Sie hat *nichts Besonderes* zu sagen. (Ea nu are de spus *nimic nou*.)

Dar și : Er hat *etwas / nichts* zu sagen. (El are *ceva / nu are nimic* de zis.)

Auf seiner Reise hat er *viel Interessantes* gesehen. (În călătoria lui a văzut *multe lucruri interesante*.)

Von seiner Reise kam er leider *mit nichts Neuem* zurück. (Din călătoria lui nu s-a întors din păcate *cu nimic nou*.)

Adjectivele se substantivizează după modelul de mai sus și în absența unui pronume nehotărît sau articol :

Ich habe auch *Besseres* gesehen. (Am văzut și *lucruri mai bune*.)

Es gibt *Schlimmeres* als Armut. (Există *lucruri mai rele* decît sărăcia.)

Hier gibt es Kaffee, Tee und *Ähnliches*. (Aici există cafea, ceai și *lucruri asemănătoare*.)

Un pronume / adjectiv pronominal des folosit este **jeder** = *fiecare*. În declinare el primește și ca pronume, și ca adjectiv terminațiile articolului hotărît :

	<i>Masculin</i>	<i>Feminin</i>	<i>Neutru</i>	<i>Plural</i>
N.	<i>jeder</i> = fiecare	<i>jede</i> = fiecare	<i>jedes</i> = fiecare	<i>alle</i> = toți / toate
G.	<i>jedes</i> = (al, a, ai, ale) fiecăru / fiecăruia	<i>jeder</i> = (al, a, ai, ale) fiecărei / fiecăreia	<i>jedes</i> = (al, a, ai, ale) fiecăru / fiecăruia	<i>aller</i> = (al, a, ai, ale) tuturor / tuturora
D.	<i>jedem</i> = fiecăru / fiecăruia	<i>jeder</i> = fiecărei / fiecăreia	<i>jedem</i> = fiecă- rui / fiecăruia	<i>allen</i> = tuturor / tuturora
A.	<i>jeden</i> = (pe) fiecare	<i>jede</i> = (pe) fiecare	<i>jedes</i> = (pe) fiecare	<i>alle</i> = (pe) toți / toate

„*Jeder* <Mensch> hat das Recht auf die freie Entfaltung seiner Persönlichkeit [...].”* (*Fiecare* <om> are dreptul la libera dezvoltare a personalității sale.)

Das Leben *jedes* Menschen ist wichtig. (Viața *fiecăru* om este importantă.)

Der Lehrer gibt *jedem* Schüler ein Wörterbuch. (Profesorul îi dă *fiecăru* elev un dicționar.)

* Articolul 2 din *Constituția Republicii Federale Germania*.